

Erkki Liikanen hauskuutti Vanhoja Kettuja kantapöydässä

Tamminiemessä kuulemma saunottiin kello viiteen aamulla, kun Neuvostoliiton johtaja Nikita Hruštšov vieraili Suomessa. Saunomassa Hruštšovin ja Kekkonen lisäksi oli Suomen koko hallitus, mukaan lukien silloinen ulkoministeri Ahti Karjalainen. Karjalaisen kertoman mukaan Hruštšov oli aamuyön tunteina intoutunut kuvaamaan tunnelmaa politbyroon keskuudessa Stalinin arkun ääressä. Päällimmäisenä oli ollut kysymys, kuka ehtii ensin, Berija vai me? Tämän ja monia muita kulissien takaisia tarinoita Ketut saivat kuulla Erkki Liikasen vieraillessa Kantapöydässä 15.1.2020. Historia kertoo, että myöhemmin samana vuonna vallanhimoinen politbyroon jäsen ja Neuvostoliiton pahamaineisen salaisen poliisin päällikkö Lavrenti Berija pidätettiin ja teloitettiin.

Liikanen on summannut elämäänsä ja uraansa vastikään ilmestyneessä kirjassaan "*Olin joukon nuorin*". Hän kuljettaa tarinaansa sodanjälkeisen Suomen kehitystä, suuria ikäluokkia ja omaa elämänkaartaan seuraten.

Liikanen analysoi muun muassa sitä, kuinka ahtaassa raossa Neuvostoliiton painostuksessa Suomi oli sodan jälkeen, mutta ponnahti selville vesille kuin ihmeen kaupalla saadun länsimaisen taloudellisen tuen avulla. Kertomuksessa vilahtelivat monen tunnetun sen aikaisen poliitikon kulissien takainen ja joskus hyvinkin luova toiminta.

Sotavuosien tanssikiellon poistuminen ja iltamien alkaminen oli Liikasen mielestä virstanpylväs, joka ikään kuin avasi Suomen. Liikanen kertoi tehneensä "keikkaa" viihdetaiteilija Esa Pakarisen kanssa, keikkailun luonnetta sen enempää tarkentamatta. Pakariselta hän kuuli tarinoita villistä menosta iltamapaikoilla, ja kuuleman mukaan Toivo Kärki valittiin pitämään kirjaa, koska hän oli "yhden naisen mies."

Liikanen kiteytti omaan elämänpolkuunsa vaikuttaneet tärkeimmät virstanpylväät kolmeen matkaan. Ensimmäinen oli stipendimatka New Yorkiin lukiolaisena. Stipendin hakuuhtoihin kuului luonnollisesti englannin kielen taito. Liikanen ei osannut englantia omasta mielestään tarpeeksi hyvin, mutta hoksasi turvautua Mikkelissä vaikuttaneiden kahden mormonipapin apuun ja sai kuin saikin stipendin. Yhdysvalloissa elettiin aikakautta, jota värittivät muun muassa Vietnamin sodan vastaiset mielenosoitukset ja Martin Luther Kingin murha.

Toinen matka suuntautui Neuvostoliittoon silloisen Teiniliiton hallituksen jäsenenä. Vieraille oli Moskovassa esitelty mahtipontista Kansantalouden saavutusten näyttelyä, minne oli pystytetty avaruusraketteja ja muuta aikakauden huipputeknologiaa. Liikanen teki myös matkan aikana ristiriitaisen

havainnon kauppojen tyhjinä ammottaneista hyllyistä ja tuli johtopäätökseen, että "tämä ei jotenkin toimi".

Kolmannen tärkeän matkan Liikanen teki Mosambikiin, jonne Teiniliitto lähetti hänet 19-vuotiaana valtuuskunnan johtajana selvittämään, oliko Taksvärkki - apu mennyt perille oikeaan osoitteeseen. Valitettavasti johtopäätös jäi kuulematta.

Suhteitaan nuorempana poliitikkona muihin sen ajan virkaveljiin ja -sisariin Liikanen luonnehti joskus hieman mutkikkaiksi. Hän koki, että etenkin häntä vanhemmat naispuoliset kollegat hieman karsastivat häntä, ja mainitsi esimerkkinä Tarja Halosen. Myöhemmin suhteet kuitenkin paranivat, ja Liikanen antoi kiitosta erityisesti Halosen hyvälle huumorintajulle. Hän kertoi yhdestä Halosen kanssa käydystä keskustelusta, joka liittyi naisten mammografiaseulontojen määrärahoihin. Liikanen oli esittänyt puolta pienempää määrärahaa, johon Halonen oli tokaissut, että jätetäänkö toinen rinta tutkimatta vai?

Liikassella on edelleenkin useita luottamustehtäviä hoidettavana, ja nytkin hän kiirehti suoraan lentokentälle matkustaakseen Kiinaan.

Nyt 69-vuotiaalta Liikasselta kysyttiin myös harkitseeko hän presidenttiehdokkuutta tai muuten paluuta aktiivipolitiikkaan. Tähän ei saatu sen enempää selvyyttä kuin Liikassan referoima puolison toteamus, että tässä tapauksessa "tarvitsisit nuoremman vaimon".

Helena Laatio, teksti

Antero Takala, kuvat